

INFORMATOR

dla WOLONTARIUSZY

Stowarzyszenia Inicjatywa Obywatelska PRO CIVIUM

[Najważniejsze akty prawne i źródła wiedzy o wolontariacie]

1. Najważniejsze akty prawne w Polsce dotyczące świadczenia wolontariatu

1. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – podstawowy akt prawny regulujący zasady wolontariatu, prawa i obowiązki wolontariuszy oraz organizacji korzystających z ich wsparcia.
2. Kodeks pracy (wybrane przepisy) – np. art. 304¹ dotyczący BHP osób wykonujących pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym wolontariuszy.
3. Ustawa o ochronie danych osobowych / RODO (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679) – obowiązki organizacji w zakresie przetwarzania danych wolontariuszy.
4. Ustawa o działalności pożytku publicznego – zmiany z 2010, 2017, 2022 r. – m.in. nowe formy współpracy NGO z administracją, zmiany dotyczące statusu organizacji pożytku publicznego.
5. Korpus Solidarności – Rządowy Program Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Systematycznego 2018–2030 – dokument programowy określający priorytety państwa w zakresie wolontariatu, w tym przywileje i wsparcie dla wolontariuszy.

2. Prawa i obowiązki wolontariusza

- **prawo do informacji o ryzyku i BHP**,
- **ubezpieczenie NNW** dla wolontariusza jest obowiązkowe (obowiązkowe), gdy jego świadczenia trwają krócej niż 30 dni kalendarzowych, a także gdy jest oddelegowany za granicę na obszar trwającego konfliktu zbrojnego, klęski żywiołowej lub katastrofy naturalnej. W przypadku dłuższej współpracy (powyżej 30 dni), wolontariusz jest objęty ubezpieczeniem społecznym z mocy prawa, co obejmuje również ubezpieczenie NNW.

Kiedy ubezpieczenie NNW jest obowiązkowe?

- **Krótsza współpraca (poniżej 30 dni):** Podmiot korzystający ze świadczeń wolontariusza ma prawny obowiązek wykupienia dla niego

ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW) od pierwszego dnia jego pracy.

Kiedy ubezpieczenie NNW jest gwarantowane przez państwo?

- **Dłuższa współpraca (powyżej 30 dni):** Gdy okres świadczenia pracy przez wolontariusza przekracza 30 dni, nie ma potrzeby kupowania przez organizację odrębnej polisy NNW. W takim przypadku ubezpieczenie jest gwarantowane przez państwo na podstawie tzw. "**małej ustawy wypadkowej**".

Dodatkowe informacje:

- **Ubezpieczenie kosztów leczenia:** Podobnie jak ubezpieczenie NNW, ubezpieczenie kosztów leczenia jest obowiązkowe, gdy wolontariusz jest oddelegowany za granicę na obszar trwającego konfliktu lub klęski żywiołowej.
- **podpisanie porozumienia:** W przypadku współpracy trwającej powyżej 30 dni, konieczne jest zawarcie z wolontariuszem pisemnego porozumienia o współpracy (umowy wolontarystycznej), które działa jako promesa polisy ubezpieczeniowej.
- **ubezpieczenie OC:** Ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej (OC) nie jest obowiązkowe, ale organizacja może je wykupić, aby zabezpieczyć się na wypadek szkód wyrządzonych przez wolontariusza.
- **ubezpieczenie zdrowotne:** Nie jest obowiązkowe z tytułu wolontariatu.
- **prawo do otrzymania zaświadczenia** o wolontariacie,
- **obowiązek działania zgodnie z zasadami organizacji** i powierzonymi zadaniami.
- **obowiązek przestrzegania zasad bezpieczeństwa i poufności.**

3. Ważne strony internetowe oraz źródła wiedzy

- **ngo.pl** – największy portal organizacji pozarządowych w Polsce (aktualności, poradniki, baza NGO).
- **NIW-CRSO** (niw.gov.pl) – Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (konkursy, programy wsparcia).
- **wolontariat.org.pl** – Sieć Centrów Wolontariatu (porady, szkolenia, publikacje).
- **Korpus Solidarności** (korpussolidarnosci.gov.pl) – informacje o ogólnopolskim programie wspierania wolontariatu systematycznego.
- **Akademia NGO** – ngo.pl/akademia – kursy online, materiały szkoleniowe.
- **Bazy wiedzy ROPS i samorządów województw** – lokalne źródła wsparcia dla wolontariuszy i NGO.

4. Dokumenty wewnętrzne Pro Civium

- Regulamin (statut) Stowarzyszenia /[Regulamin](#)
- Rejestr Uchwał i Zarządzeń /Mentor+
- Dokumenty rejestrowe Stowarzyszenia /Mentor+
- Raporty roczne i inne Zarządu i Koordynatora Wolontariatu /Mentor+
- Strategia Rozwoju Instytucjonalnego i Misyjnego Stowarzyszenia na lata 2026-2030 /Mentor+

5. Kontakt i wsparcie

Wolontariusze Pro Civium mogą korzystać ze wsparcia:

- Koordynator Wolontariatu
- Rzecznik Rozwoju Ruchu Wolontariackiego
- Koordynator Sekcji / Zespołu
- Dyrektor Tematyczny
- Mentor Wolontariusza
- Prezes Zarządu